

Natuur Nabij IVN Eemland

december 2025

Van harte welkom op de
nieuwjaarsbijeenkomst van IVN Eemland
op zaterdag 24 januari van 15-18 uur in
Artishock Soest. **Geef je op!** (zie agenda)
(meer in Natuur Nabij van januari 2026)

Een parasolzwam in november in de Korte Duinen in Soest. In dit nummer genieten we nog één keer na van de schitterende paddenstoelen die we dit najaar hebben gezien. Foto Piet van Dijk

Agenda IVN Eemland

(rood = activiteit van de afdeling zelf)

- **Donderdag 4 december**, **jaaroverleg werkgroep wandelingen** IVN Eemland, gebouw Vogelzang, Molenstraat 8d Soest, 19.30-21.30 uur.
- **Zaterdag 6 december**, **vogeltelling** op de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg, bij het elektrische gemaal, 09.00-10.00 uur. Elke eerste zaterdag van de maand, weer of geen weer.
- **Vrijdag 12 december**, **natuurtekenen** in de kwekerij/boomgaard, 10.30-13.00 uur, tegenover Paleis Soestdijk, bij parkeerterreintje vlak voor de Praamgracht. Geef je op als je mee wil doen op tekenen@ivn-eemland.nl. Inloop vanaf 10.00 uur.
- **Zaterdag 3 januari**, **vogeltelling** op de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg, bij het elektrische gemaal, 09.00-10.00 uur. Elke eerste zaterdag van de maand, weer of geen weer.
- **Zaterdag 10 januari**, uilenwandeling uilenwerkgroep, Buiten in de Kuil, Stulpseweg Lage Vuursche, 19.30 uur. Geef je op:
- **Zaterdag 24 januari**, **nieuwjaarsbijeenkomst voor alle leden/donateurs** IVN Eemland, 15.00-18.00 uur, Artishock, Steenhoffstraat 46a Soest. Geef je op via www.ivn-eemland.nl
- **Zaterdag 7 februari**, **vogeltelling** op de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg, bij het elektrische gemaal, 09.00-10.00 uur. Elke eerste zaterdag van de maand, weer of geen weer.
- **Woensdag 11 februari**, vergadering coördinatoren werkgroepen IVN Eemland, 19.30 uur, Museum Soest, Steenhoffstraat 46.
- **Zaterdag 7 maart**, **vogeltelling** op de Westdijk in Bunschoten-Spakenburg, bij het elektrische gemaal, 09.00-10.00 uur. Elke eerste zaterdag van de maand, weer of geen weer.
- **Dinsdag 17 maart**, **Algemene Ledenvergadering** IVN Eemland 20.00 uur, Museum Soest.

Nog één keer genieten van paddenstoelen

Boven: eekhoortjesbrood.
Rechtsboven: heksenboleet.
Links: valse hanenkam.
Onder: kaasjzwaam.

Linksboven:
dennenvlamhoed
Daarnaast:
aardster
Midden:
roodsteelfluweel-
boleet
Rechtsonder:
jonge
honingzwam.
Linksonder:
stinkparasol-
zwam.

Scholenwerkgroep laat van zich horen en zien

Sissy Traa, Jos van Asselt

● De scholenwerkgroep is best druk geweest de afgelopen tijd! Na de slootlessen en het familievisen in juni, hebben we deze zomer ook een fijn zomeruitje gehad in Harderwijk, zijn we op twee zondagen actief geweest in de Kwekerij & Boomgaard en we hebben vergaderd over de herfstlessen.

Zomeruitje Harderwijk

● Op vrijdag 29 augustus vertrokken we met een enthousiaste groep IVN'ers richting Harderwijk. We werden vriendelijk ontvangen in het Bottermuseum. Daar kregen we een rondleiding door de botterloods, uitleg over de bidders en we deden mee aan een heuse veiling in de visafslag. Alma Dijkgraaf won hiermee een prachtig boek over de historie van Harderwijk en de bidders.

● Daarna maakten we een stadswandeling met twee kundige stadsgidsen van Stichting Rondeel, die ons de mooiste plekjes van de stad lieten zien. We leerden over de Zuiderzee, de stadswal, De Zeebeer, het militair garnizoen en de Hortus Botanicus (waar o.a. een Ginko uit 1735 staat). Natuurlijk sloten we de dag af met een pannenkoek en dat deden we bij Hans & Grietje in Zeewolde.

● **Tip van de stadsgids:** wandel eens de bronzen beeldenroute in Harderwijk. Die start bij het stadsmuseum en leidt je met behulp van een QR-code langs mooie, goed versholven versholven plekken in deze mooie stad.

[Vischafslag & Botterstichting Harderwijk Bottermuseum.nl](https://www.vischafslag.com/)

[Stichting Rondeel | Stadswandelingen en rondleidingen met stadsgidsen in Harderwijk](https://www.stichtingrondeel.nl/)

Kwekerij/Boomgaard

● Op twee zomerse zondagen waren er aardig wat kinderen te vinden in de Kwekerij / Boomgaard. Een aantal leden van de scholenwerkgroep hebben samen met Leida Wagenaar en Els van Weering een leuk programma bedacht en neergezet. Zo konden de kinderen een bijenhotel maken, een speurtocht doen, kriebel beestjes onderzoeken, een takkenril maken, tuinkers zaaien en dingen proeven uit de moestuin. Veel enthousiaste en blije gezichten, de natuur doet een kind goed!

Herfstlessen

● Er waren in totaal 11 klassen die zich in eerste instantie hadden aangemeld voor de jaarlijkse boswandeling op de Zoom. Helaas zijn er echter een behoorlijk aantal scholen afgehaakt, vanwege de nieuwe ontwikkelingen rondom de wolf op de Utrechtse Heuvelrug en het wandeladvies van de Provincie Utrecht (wat overigens geen betrekking heeft op het gebied De Zoom). Uiteindelijk gaat de scholenwerkgroep nu maar met slechts drie klassen wandelen... Aan de veiligheid is gedacht; er zijn 'anti-wolf' fluitjes aangeschaft (van Morten Beck Design).

● We vinden dit uiteraard ontzettend jammer. Dit vraagt om een andere aanpak voor volgend jaar. Tijdens de vergadering is er besloten om een sub-werkgroep te maken die gaat bekijken en bespreken wat de mogelijkheden zijn om een nieuw herfstprogramma te ontwikkelen op een andere locatie. Hopelijk kunnen we de scholen volgend jaar weer enthousiast krijgen om deel te nemen aan herfstlessen in een andere vorm.

Weer eens een roerdomp gezien aan de Westdijk!

Hayo Nijenhuis

- Hieronder de waarnemingen van vogels rondom de plasjes van Vitens aan de Westdijk in Bunschoten op 3 november 2025, tijdens de telling van 9.00 tot 10.00 uur.
- Er waren 14 aanwezigen, ondanks het zeer slechte weer: het kletste van de regen vanaf ongeveer 9.30 uur. De deelnemers hebben de regen geduldig uitgezeten! Het was zeker de moeite waard, zie onder. Het was op de dijk geheel bewolkt en min of meer droog tot halverwege en windkracht ZO3-4 en de temperatuur was +14 graden C. Deze keer hebben we in totaal 34 vogelsoorten geteld, ondanks het slechte weer!
- Het totaal aantal waargenomen soorten vanaf 2001 is nu 164 en in dit jaar 2025 zijn 74 soorten gezien en/of gehoord. Sinds de start op 7 juli 2001 van deze ononderbroken maandelijkse tellingen, was dit de 293e keer.
- Hierboven hintte ik er al op waarom deze telling de zeer moeite waard was: We hebben weer de **roerdomp** gezien! Vorig jaar november hebben we hem voor het eerst geteld en in de loop van dit jaar is hij meermaals waargenomen, o.m. door ondergetekende. Je gaat je afvragen of het volgende seizoen mogelijk het eerste broedgeval komt? Dat zou fantastisch zijn.
- Hier is een compliment voor terreineigenaar **Vitens** op zijn plaats: het terrein wordt beheerd met duidelijk de intentie om de natuur de ruimte te geven en ondergetekende wordt regelmatig betrokken bij overleg over het beheer van het terrein. De medewerkers van Vitens zijn vaak deskundig op het gebied van terreinbeheer en dat is te merken aan het broedvogel resultaat. Deze zomer was er weer een duidelijke toename van het aantal (broed)vogels, zoals o.m. **rietgors, rietzanger, snor, gele kwikstaart, waterral** en zelfs hebben we een **sprinkhaanzanger** waargenomen.
- Helaas waren op onze tellocatie nog geen grote zaagbekken en nonnetjes te zien; deze worden elders in de randmeren al wel waargenomen. Afwachten tot de december telling! De **brilduikers** en **smienten** waren er wel en ook de **tafeleend** was goed vertegenwoordigd, de eerste keer dit jaar waargenomen tijdens deze tellingen. Ook een wintersoort als de **kramsvogel** kwam overvliegen, eveneens de eerste keer dit jaar geteld.

Telling 3 november

aalscholver	6
blauwe reiger	1
brandgans	5
brilduiker	9
cetti's zanger	2

Roerdomp met vis in Arnhemheen
foto Wim Smeets

fazant	1	meerkoet	10
fuut	9	pontische meeuw	1
graspieper	10	roerdomp	1
grauwe gans	139	smient	90
grote Canadese gans	1	spreeuw	25
grote zilverreiger	4	tafeleend	13
holenduif	2	torenvalk	1
ijsvogel	1 (voor 9 u)	waterhoen	1
kleine mantelmeeuw	2	watersnip	1
kokmeeuw	5	wilde eend	7
knobbelzwaan	3	witte kwikstaart	2
koolmees	1	zilvermeeuw	8
krakeend	28	zwarte kraai	5
kramsvogel	25		
kuifeend	6	aantal soorten	35

Graag tot de volgende keer op **zaterdag 6 december a.s. van 09.00 tot 10.00 uur aan de Westdijk.**

vriendelijke groet,
Hayo Nijenhuis
coördinator IVN Natuurwerkgroep Bunschoten
tel. 0619499979

Roerdomp. Foto Alexander van Twillert

Natuurwonderen op een biologische volkstuin

Piet van Dijk, Jaap van den Berg

● Bij biologische tuinbouwvereniging 't Nut aan de Jachthuislaan in Soest worden niet alleen groenten verbouwd, maar is ook bijzonder interessante en zeldzame natuur te zien. Tuinder en IVN-onderzoeker/fotograaf Jaap van den Berg leverde een aantal foto's die hier te zien zijn.

● Op de prachtige bloemen (links) van doorgeschoten prei komt de zeldzame **lookmaskerbij** (rechts) af. Deze bij is volgens Jaap alleen nog bij 't Nut waargenomen.

● Op de composthoop van 't Nut is de zeldzame **neushoornkever** gesignaleerd. Een jaar of acht geleden zijn sleedoorstruiken geplaatst in de wal bij de vereniging. Dat bleek een prachtige plek voor de zeldzame sleedoorpage, een bedreigde vlinder.

● Kortgeleden maakte Jaap twee **egelkasten** die in de wal zijn geplaatst.

Het bestuur van de vereniging heeft geregeld dat egels van de egelopvang in Huizen bij 't Nut kunnen worden uitgezet, zoals dat ook al gebeurt bij de kwekerij/boomgaard van Paleis Soestdijk die door het IVN Eemland wordt beheerd.

● Verder stond laat in het najaar de amandelwilg nog in bloei.

● Overigens heeft Jaap het plan opgevat door alle 26 gemeenten in de provincie Utrecht te gaan hardlopen op klompenpaden. Na marathons te hebben gelopen op 6 continenten in 80 landen, waaronder alle 55 landen van Europa en de 12 provincies, moet ik niet vergeten mijn achtertuin te leren kennen, vindt Jaap.

Egelhuis

Amandelwilg.

Sleedoornpage.

Zoogdieren in de Gelderse Vallei op expositie

Gert de Wit

● Tot eind januari 2026 is er een boeiende tentoonstelling over zoogdieren in de Gelderse Vallei, waarin bezoekers nader kennis kunnen maken met meer dan vijftientig opgezette zoogdieren: van de piepkleine dwergspitsmuis tot de veel grotere bever.

● Tijdens de tentoonstelling draait de *Zoogdierenfilm* van Zomer Bruijn, gemaakt met cameravallen. Hierbij heb je het gevoel op de eerste rij te zitten in de natuur. Tevens exposeert ELTA/Leusden schilderijen met natuurlijk het thema; "Zoogdieren".

● De bezoekers kunnen hun 'beste' zoogdier kiezen, zodat alle bezoekers samen uiteindelijk het beste zoogdier van de tentoonstelling kiezen.

● Op het oog kunnen bezoekers meer te weten te komen hoe deze zoogdieren eruitzien en met de hulp van informatiekaarten kunnen zij meer te weten komen over welke bijzondere eigenschappen zoogdieren bezitten: "Welk dier is misschien wel het snelste zoogdier in Nederland?, Welk dier misschien wel het meest vruchtbare zoogdier? of Welk dier is het meest communicatieve zoogdier?"

● Deze tentoonstelling is samengesteld door zowel vrijwilligers van het Utrechts Landschap; Frans Slagter e.a. en leden van de KNNV-afdeling Amersfoort: Kees van Wegen, Gert de Wit,

Tom Huibregts ELTA), en Zomer Bruijn (vleermuis- en zoogdierexpert). Ellen van Norren (Zoogdiervereniging) heeft inhoudelijke input geleverd.

● De KNNV-bestuursleden Paulus Kusters (landelijk bestuur) en Arie van den Bremer (voorzitter Kring Amersfoort) hebben het gefaciliteerd middels een financiële bijdrage vanuit het Ger van Zanenfonds. Ook de commissie van het Utrechts Landschap heeft een financiële bijdrage geleverd. Hiermee werd het geheel mogelijk gemaakt.

● Bezoekadres: Koetshuis infocentrum, Stoutenburgerlaan 4, Stoutenburg. Openingstijden woensdag, zaterdag en zondag van 12.30 tot 16.30 uur. Het bezoekerscentrum is gesloten op de woensdagmiddag van november t/m februari. Het bezoekerscentrum is ook gesloten tijdens officiële feestdagen: 1e Paasdag, 1e Pinksterdag, Kerstmis en nieuwjaarsdag.

Tips voor natuuractiviteiten in de directe omgeving

● **Lezing over nachtvlinders** door Liesbeth ten Hallers, zij is vlinderkenner en heeft jaren voor de Vlinderstichting gewerkt. De lezing wordt op donderdag 4 december gegeven in De Groenhof in Veenendaal en begint om 19.30 uur. Geef je op via <https://www.ivn.nl/afdeling/veenendaal-rhenen/natuuractiviteiten/lezing-nachtvlinders-in-de-groenhof/>

● **Winterwandeling** bij bezoekerscentrum Koetshuis kasteel Stoutenburg, adres zie boven. Datum: zondag 4 januari 2026, 13:30-15:30 uur. De wandeling duurt zo'n twee uur. Toegankelijkheid: Niet geschikt voor bezoekers in een rolstoel. De wandeling is ook minder geschikt voor kleine kinderen. Toilet aanwezig. Honden niet toegestaan. Parkeren kan op het parkeerterrein bij het bezoekerscentrum. Kosteloos. Reserveren verplicht op <https://amersfoort.weticket.io/winterwandeling-op-heerlijkheidstoutenburg/>

● Loop mee met de **Geo-Doorstapwandeling Treeker Punt** in Leusden. Trek je wandelschoenen aan en ontdek samen met de natuurgidsen van IVN Amersfoort de bijzondere omgeving van het Treekerpunt, het Treekermeertje en de omliggende natuur van Landgoed Den Treek. Het is hartje winter, dus we houden er een lekker wandeltempo op na. Zie

Titel: Landgoed den Treek Foto: Lenny van Valkenhoef

<https://www.ivn.nl/afdeling/amersfoort/> onder de tab "activiteiten". Heb je nog vragen mail dan naar natuurexcursies@ivnamersfoort.nl Datum: zondag 18 januari 2026 en vrijdag 30 januari. Tijdstip: 14.00 – 16.00 uur Startlocatie: Treekerweg 1e PP links Kosten: gratis Aanmelden: niet nodig. Honden: kunnen niet mee. Rolstoel: niet geschikt.

Utrecht wil landelijk gebied verbeteren, ook de natuur

Persbericht provincie Utrecht (ingekort en bewerkt PvD)

- De provincie Utrecht heeft eind november het **Ontwerp-Utrechts Programma Landelijk Gebied (UPLG)** openbaar gemaakt. Het is een pakket aan maatregelen voor natuur, water, bodem, klimaat en landbouw voor de periode 2026–2035
- Utrecht is daarmee de eerste provincie die met een uitgewerkt en integraal maatregelenpakket komt dat het bereiken van landelijke doelen mogelijk maakt en daarmee, vanaf 2027, de vergunningverlening weer op gang kan brengen.
- Met dit plan kiest Utrecht voor een koers **om de natuur te herstellen**, de water- en bodemkwaliteit te verbeteren, de uitstoot van broeikasgassen terug te dringen en de landbouw perspectief te bieden.
- Het plan moet een einde maken aan de huidige impasse in het landelijk gebied, waar **natuurherstel achterblijft**, vergunningverlening stilvalt en ondernemers nauwelijks vooruit kunnen. Het Ontwerp-UPLG is tot stand gekomen na drie jaar intensieve samenwerking met agrariërs, natuurorganisaties, waterschappen, gemeenten, inwoners en deskundigen.

Landelijk gebied hebben we al in Soest, zoals hier op de Eng, waarover een nieuwe weg is aangelegd in verband met de afsluiting van de spoorovergang bij de voormalige zuivelfabriek. Foto Piet van Dijk

Niets doen betekent achteruitgang

- Gedeputeerde Mirjam Sterk benadrukt dat de provincie moeilijke keuzes niet langer kan uitstellen. „We zien dat agrariërs, bedrijven en inwoners al jaren vastlopen en de gevolgen zich opstapelen. **Zonder natuurherstel loopt de energietransitie nog verder vast**, kunnen we geen vergunningen verlenen, geen woningen bouwen voor al die mensen die een huis

zoeken en ondernemers geen perspectief bieden. Daarom moeten we nu keuzes maken, soms ook lastige.”

● Toch pakt de provincie nu door: „Niets doen betekent in dit geval achteruitgang. Met het UPLG nemen we verantwoordelijkheid, samen met onze partners. We leggen de basis voor een duurzaam, leefbaar en economisch gezond landelijk gebied.”

Wat kunnen we aan natuurmaatregelen verwachten?

1. Herstel natuur in Natura 2000-gebieden (in deze regio het Eemmeer). 2. Overgangsgebieden maken rond Natura 2000-gebieden. 3. Uitstoot ammoniak omlaag brengen, er komen emissieplafonds. 4. Gebiedsgerichte stikstoreductie in een zone van 250 meter van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden door mestbeperking en maatwerk aanpak. 5. Realisatie arealen Vogel- en Habitatrichtlijnen. 6. Kwaliteitsverbetering bestaande natuur, zoals herstel van bossen op de Utrechtse Heuvelrug. 7. Werken aan biodiversiteit in agrarisch gebied.

● Het Ontwerp-UPLG ligt van 6 januari tot en met 16 februari 2026 ter inzage. Inwoners, ondernemers en organisaties kunnen vanaf dat moment hun zienswijze indienen. Het provinciebestuur roept alle betrokkenen op hiervan gebruik te maken zodat deze zienswijzen meegenomen kunnen worden in de totstandkoming van het definitieve UPLG dat, naar verwachting, in de loop van 2026 door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld.

Gemaaid grasland aan de Birkstraat in Soest. Foto Samantha van Voorst

Boeren: Utrecht draait boeren eigenhandig de nek om

Persbericht LTO Noord (ingekort)

- Boerenorganisatie LTO Noord reageert met verbijstering op het definitieve plan van de provincie Utrecht dat de toekomst van het landelijk gebied in Utrecht vorm moet geven. Honderden boeren in de provincie krijgen dezer dagen een brief met uitleg van de provincie Utrecht op de mat. Het mag duidelijk zijn dat de gevolgen daarvan voor de agrarische sector groot zijn.
- LTO Noord heeft de plannen ingezien en stelt vast dat, ondanks onze intensieve inzet en inbreng de afgelopen jaren, vrijwel niets van de visie van LTO Noord is meegenomen. Voor LTO Noord is dit onacceptabel. Het plan loopt vooruit op landelijke besluiten rondom belangrijke dossiers als stikstof, ammoniak en water- en bodemkwaliteit.

Boerderij Gerritshoeve aan de Wieksloterweg in Soest.

- Provinciaal voorzitter Utrecht Jeroen van Wijk van LTO Noord: „Wat hier gebeurt is ongekend. De provincie Utrecht wil een provinciale totaaloplossing voor een probleem dat landelijk moet worden aangepakt. In Utrecht gaan de boeren hiervoor de volle mep betalen.” LTO Noord ziet dat de Utrechtse uitwerking ver vooruitloopt op landelijk beleid dat in de maak is.

'Landbouw ondergeschikt aan natuur'

- LTO Noord ziet dat landbouw ondergeschikt aan de natuur wordt gemaakt. Van Wijk: „Concreet voorbeeld: een Natura 2000-gebied in Utrecht voldoet niet aan de habitatrichtlijn. De oplossing in dit plan is dat 80 hectare landbouwgrond rondom dit gebied wordt opgeofferd om aan die habitatrichtlijn te voldoen. Dat is voor mij een brug te ver. Wij willen een landelijke lijn, een gelijk speelveld in heel Nederland en geen paniekvoetbal op provinciaal niveau. Het bouwstenenplan dat LTO samen met onder meer de provincies heeft ingebracht bij de commissie-Schoof moet leidend zijn.”
- De 'stikstofzones' van 250 meter rondom de stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden waarin niet tot nauwelijks meer bemest mag worden betekenen het doodsvonnis voor de agrariërs in die zones. Het bedrijven van landbouw wordt daar niet meer mogelijk.
- Vergaande vernatting van de veengebieden is desastreus voor het toekomstperspectief van de boeren en tuinders in die gebieden. De provincie Utrecht kiest hiermee bewust voor verregaand beperken van de agrarische bedrijfsmogelijkheden en voor veenweidelandbouw zonder (bewezen) verdienmodel.
- LTO Noord beraadt zich op volgende stappen. Jeroen van Wijk: „Laat duidelijk zijn dat dit een plan is van de provincie Utrecht. We zijn buitenspel gezet ondanks lange intensieve gesprekken die constructief leken. Dat is heel zuur. Conclusie is dat de belangen van de agrarische sector onzichtbaar zijn voor de provincie Utrecht.”

De provincie wil ook inzetten op natuurversterking.

Nieuwe PodStal van de Herenboeren

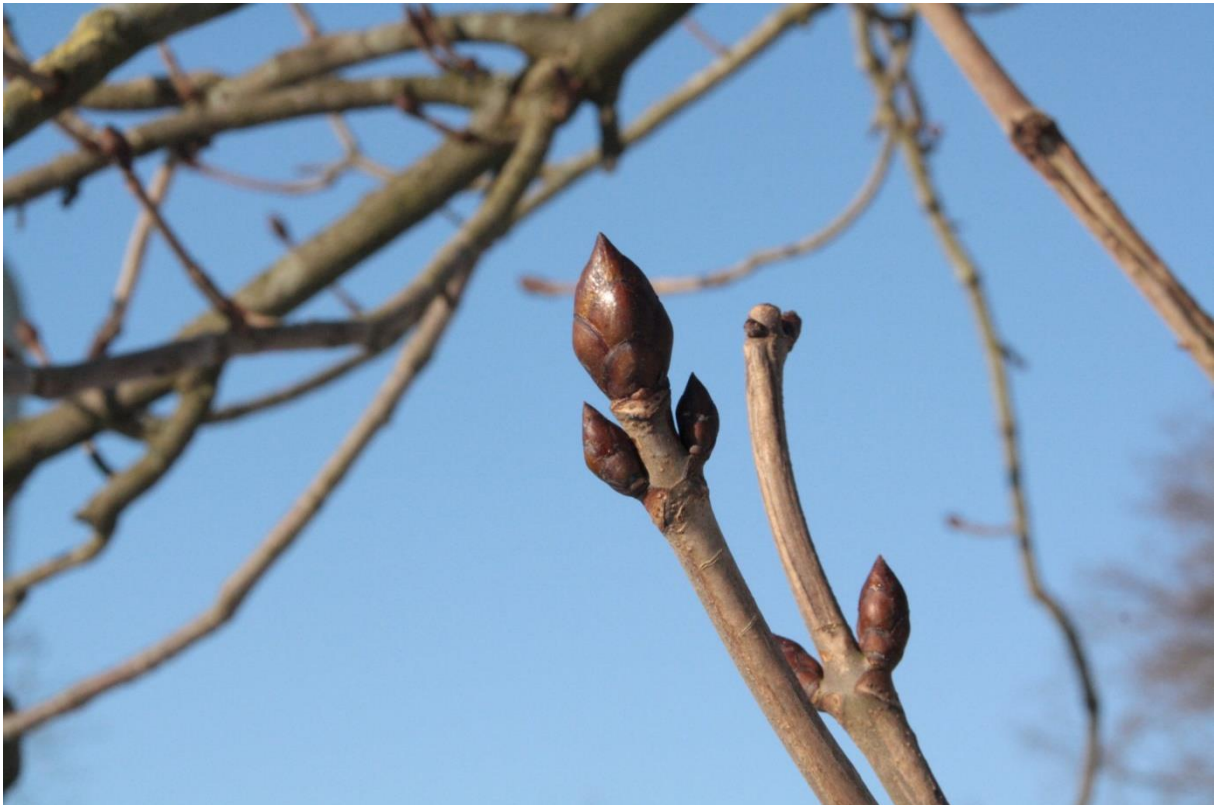
Adelbert Bronkhorst

- Ad van den Heuvel en Paul van Huijkelom brachten onlangs een nieuwe podcast in de serie de PodStal uit. In deze zevende editie richten ze zich op de koeien en kippen. Waarom worden die gehouden, wat voor beesten zijn het, waar moet je allemaal rekening mee houden en ga je ze uiteindelijk ook opeten? De nieuwe editie is te vinden op platforms zoals Buzzsprout en Spotify.
- Van Huijkelom en Van den Heuvel zien de Herenboeren als een belangrijk groen initiatief en vertellen daarom in de Podstal over hun zoektocht naar wat er allemaal komt kijken bij het in stand houden van een duurzame, collectieve boerderij. In dit geval gaat het om dieren zoals kippen en koeien. Koeien blijken meerdere functies te hebben.
- Boerin Maja Nijessen van Herenboeren Willemshoeve: 'De koeien zijn heel mooie ambassadeurs en publiekstrekkers om het verhaal van de Herenboeren te vertellen. Ze zijn ook waardevolle medewerkers omdat ze prachtige mest leveren voor de groenten die we verbouwen. En ten slotte leveren ze vlees. Voor sommige mensen is dat trouwens lastig omdat de koeien een naam en een karakter hebben en het dan gek is om hun vlees op je bord te krijgen.'

Kwetsbare kippen

- Ook de kippen worden om meerdere redenen gehouden. Ze leggen niet alleen eieren maar helpen ook in de boomgaard. Ze eten namelijk graag insecten en larven die een plaag kunnen vormen voor fruitbomen. Voor roofdieren zoals vossen en buizerds zijn ze echter makkelijke prooien. En dat kan een ware slachting opleveren. Zo zijn er bij Herenboeren Wilhelminapark in één nacht 57 kippen en 2 ganzen door een vos doodgebeten. Ook bij Herenboeren De Grootte Modderkolk waren de kippen doelwit. Boerin Rianne Jolink: 'Van de 200 waarmee we begonnen een jaar geleden zijn er nu nog 130-140 over. De buizerds zitten vlakbij en zijn gewoon lui - ze springen zo uit hun nest voor hun ontbijt, middag- en avondeten'.
 - Eerdere podcasts gingen over de Herenboeren zelf - de leden van de collectieve boerderij, hoe een Herenboerderij bestuurd wordt, wie de (echte) boeren zijn en waarom ze voor deze baan gekozen hebben. En over misschien wel de meest bepalende factor van een boerderij: de bodem. **Daarvoor is er zelfs een microfoon in de grond begraven om te luisteren wat daar allemaal gaande is.**
-

Elzenknop. Foto Simone van Dijk